

Boca de la mina Vidal

Sant Just Desvern

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Baixada del Mas, s/n.
Emplaçament A 255 m al sud-oest de can Candeler.

Coordenades:

Latitud: 41.388839208897
Longitud: 2.0775760781987
UTM Est (X): 422880
UTM Nord (Y): 4582334

Classificació

Número de fitxa 08221 - 191
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Una bona part del traçat de la galeria de la mina Vidal ha quedat seccionada en molts punts per les fonamentacions dels edificis construïts a sobre.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari IPEC 933526
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Estructural
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Sant Just Desvern, Plaça de Jacint Verdaguer, 2, 08960
Autoria de la fitxa David Torres Rodríguez - Kuanum

Descripció

Portella situada al marge de la Baixada del Mas, a una cota més baixa que la de l'actual camí. La porta metàl·lica d'accés, tancada amb cademat, presenta brancals de maó vist i una llinda a partir d'un gran bloc monolític de pedra calcària. Els encontorns de la portella han estat reurbanitzats per evitar la caiguda de terra del marge del torrent, consolidant i protegint l'espai circumdant.

La mina Vidal presenta un traçat de 2.307 m de recorregut dins del terme municipal de Sant Just Desvern. S'inicia a les proximitats de can Cortès, entre aquesta masia i can Biosca. La galeria transcorre durant uns metres pel llit del torrent de can Biosca fins a arribar a l'altura de can Cortès, i des d'aquest punt continua fins a la baixada del mas Cardona, lloc en el qual es troba la portella de registre.

A la part baixa, la galeria se situa paral·lela al passeig de la Muntanya, passa per can Padroseta, continua entre can Ginestar i la torre Pons. Ja dins del nucli urbà, es dirigeix cap al Parador i travessa els carrers de Carles Mercader, Verge dels Dolors, el passatge Joaquim Petit i el tram inferior del carrer de la Sala, per continuar paral·lela a la Rambla. Al final d'aquesta gira a l'esquerra buscant el passatge de Carbonell, salvant el torrent d'en Mateu, entrava a Esplugues de Llobregat des d'on anava cap a la desapareguda can Rosàs, que era la finca de Bartomeu Vidal.

Observacions:

També coneguda com a mina Juncadella, mina de can Cortès i a Esplugues de Llobregat, com a mina Candeler.

Història

La mina Vidal és la més moderna de llarg recorregut que es troba al municipi i condueix aigua fins a altres poblacions veïnes.

La denominació de mina Vidal té com a origen el nom del propietari de can Cortès, Bartomeu Vidal, que adquirí la masia i els seus terrenys el 5 d'agost de 1862, comprant la finca a Francesc d'Assís Casals. L'interès de Bartomeu Vidal per can Cortès no residia en els terrenys i la casa, com que l'interès real era la mina i la riquesa d'aigua en el subsol de la zona. Vidal era propietari de terrenys de secà a Esplugues de Llobregat i el seu objectiu era de conduir les aigües de la mina fins a les finques que tenia al municipi veí. Per aquest motiu, els primers treballs que encarregà Vidal, un cop ja era propietari de can Cortès, van ser augmentar la captació de la mina que ja existia i perllongar el seu traçat.

Les feines d'ampliació del traçat de la mina van fer necessari una sèrie d'acords amb els propietaris dels terrenys pels quals passava aquesta. És el cas de les terres de can Cardona i de Josep Modolell i Campreciós, dels que va obtenir drets de pas per la seva obra.

La gran quantitat d'aigua que captava la mina, un total de 25 plomes, superaven amb escreix les necessitats de Bartomeu Vidal. Per aquest motiu, Vidal va començar a vendre part d'aquesta aigua: el 5 de setembre de 1876 al doctor Joaquim Girbau i de la Fló que tenia dues cases a la carretera; el 25 de juny de 1874 una ploma a Madrona Pujol Baucis; el 25 de maig de 1878 una ploma a Maria Madorell Padrosa i Gaspar Modolell Madorell, hereus de Josep Modolell Campreciós; i el 5 de juny de 1879, a Josefa Climent

Cisneros.

El 23 de juny de 1884, Bartomeu Vidal va donar totes les seves propietats a Josep Vidal-Ribas i Torrents, fill del seu cosí, fet que significar que a partir d'aquell moment el propietari de la mina fos Josep Vidal Ribas. La primera intervenció sobre la infraestructura del nou propietari va ser substituir els trams de canonada per galeries, fet que va ser autoritzat per l'Ajuntament el 6 de gener de 1891. Josep Vidal també vendrà l'excedent d'aigua de la mina: el 20 de juny de 1891 dues plomes a Gaspar Modolell i Madorell; i el 20 de juny de 1891 una ploma a Josep Modolell i Padrosa.

A la mort de Josep Ribas, el 13 de maig de 1892, la declaració d'última voluntat va atorgar la propietat de can Cortès i la mina a Concepció Vidal i Torrents. Aquesta a la seva mort el 23 d'abril de 1927, deixar com a hereu de la finca i la mina santjustenca al seu fill Emili Juncadella Vidal. Pocs anys més tard, amb l'esclat de la Guerra Civil, Emili Juncadella va ser detingut i mort el 29 de juliol de 1936. Les seves propietats passen llavors a les seves germanes, sent Mercè Juncadella Vidal sobre la que recauran les finques de can Candeler, can Cortès i la mina. L'1 d'abril de 1972 Mercè Juncadella mor i deixa en herència les seves propietats a la Santa Seu Catòlica Apostòlica i Romana, a la Casa Provincial de Maternitat i a les Llars Anna Gironella de Mundet, de la Casa de Caritat de la Diputació de Barcelona.

La propietat de la mina experimentà un nou canvi de propietat quan el 27 de febrer de 1992, la Santa Seu ven la seva part a l'empresa Promocions Econòmiques Locals, Societat de Capital Risc, S.A. (PROELSA), que un any més tard, el 15 de març de 1993, torna a vendre la propietat a l'empresa Promocions Municipals Santjustenques, S.A. (PROMUNSA) de l'Ajuntament de Sant Just Desvern.

Bibliografia

OCHOA GONZÁLEZ, Juli (1995). “Inventari de les mines d'aigua”. *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 6, pp. 187-208.

OCHOA GONZÁLEZ, Juli; TORRA PANNON, Coral (1995). “Història de la mina Vidal”. *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 6, pp. 95-208.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya](#)

